

Inarin kunnan elinkeino-ohjelma 2024-2030

Valtuuston 26.9.2024 hyväksymä

Sisältö

- Valmisteluprosessi
- Toimintaympäristön viitekehys
- Elinkeino-ohjelma osana kuntastrategiaa
- Toiminnalliset tavoitteet, kärkitoimenpiteet ja mittarit
- Organisointi ja yhteistyö
 - Mittarit ja seuranta
- Liitteet; mittariston tausta-aineisto

Valmisteluprosessi

- Elinkeino-ohjelmaa on valmisteltu rinnakkain kuntastrategian kanssa.
- Sisältöä on työstetty laajassa yhteistyössä sisäisten ja ulkoisten sidosryhmien kanssa.
- Kuntastrategiatyön ohjausryhmään kuului kunnanjohtaja, valtuuston puheenjohtaja, kunnanhallituksen puheenjohtaja, toimialajohtajat, kehitysjohtaja sekä viestintä- ja yhteistoimintapäällikkö. Strategiatyötä on fasilitoinut FCG:n asiantuntija.
- Taustoittava tulevaisuuskysely inarilaisille toteutettiin syys-lokakuussa 2023. Vastauksia saatiin 291.
- Nykytila-analyysi lähtötilanteesta on toteutettu osana kuntastrategian valmistelua.
- Strategiavalmistelun työpajoja pidettiin yhteensä neljä kappaletta kuntalaisille, alueen yhteisöille, yrityksille, henkilöstölle ja luottamushenkilöille
- Elinvoimajaostolle järjestettiin elinkeino-ohjelmaan liittyvä työpaja ja välikeskustelu, joita fasilitoi FCG:n asiantuntija

Toimintaympäristön viitekehys

(FCG:n tausta-aineisto)

- Otettava huomioon kaikessa kehittämisessä
 - Vihreä ja digitaalinen siirtymä
 - Ilmastonmuutoksen torjunta ja siihen sopeutumien
 - Kestävä kehitys ja vastuullisuus
- Ajankohtaisia muutosajureita
 - Ilmastonmuutoksen rinnalle nousemassa luonnon monimuotoisuuden suojelu
 - Huoltovarmuus ja turvallisuus
 - Työvoimapula/sesonkien tasaaminen/uuden osaamisen tarve
- Mahdollisuuksia luovat erityisesti
 - Kasvava kiinnostus arktiseen alueeseen
 - Puhtaan ilman ja veden nouseva arvo
 - Etätyö/hybridityö, monipaikkaisuus
 - Luonnonvarojen käytön uudet ansaintatavat
- Sijoittumisten ja toimintaympäristön osalta
 - Yritysten muuttuvat tilantarpeet
 - Tärkeitä sijoittumisen kriteereitä: osaava työvoima, saavutettavuus, alueen kasvunäkymät, synergiamahdollisuudet
 - Rahoituksen saaminen (erityisesti kasvuyritykset sekä investoinnit)

Elinkeino-ohjelma osana kuntastrategiaa

- Inarin kuntastrategia on hyväksytty valtuustossa 11.3.2024.
- Elinkeino-ohjelmalla toimeenpannaan kuntastrategian painopistealueita elinkeinojen monipuolistamiseksi ja ympäri-voituuden edistämiseksi ja tuetaan elinkeinojen sosiaalisesti kestävää kasvua sekä luonnon kestävää käyttöä.
- Elinkeino-ohjelman toiminnalliset tavoitteet toteutuvat kärkitoimenpiteiden kautta.
- Kärkitoimenpiteet on aikataulutettu tuleville vuosille vuoteen 2030 saakka. Kärkitoimenpiteiden toteutumista seurataan mittarein.

Inari - Voimakas luonnostaan			
Elinvoiman ja hyvän elämän vastuullinen edistäjä			
YHTEISÖLLINEN - PAIKALLINEN - ROHKEA - VASTUULLINEN			
Strategian painopistealueet			
LUONTO	ELINVOIMA	SAAMELAISUUS	HYVÄ ELÄMÄ
Luonnon kestävä käyttö	Elinkeinojen monipuolistaminen ja ympäri-voituuden kehittäminen	Saamen kielten ja kulttuurin edistäminen	Sosiaalisesti kestävä kasvu
Elinkeino-ohjelma Hyvinvoinnin, terveyden ja turvallisuuden ohjelma Kielipoliittinen ohjelma (saamen kielistrategia) Maapoliittinen ohjelma			
Edunvalvonnan TOP 8, Vaikuttava viestintä			

Toiminnalliset tavoitteet,
kärkitoimenpiteet ja mittarit

Elinvoima - Elinkeinojen monipuolistaminen ja ympärivuotisuuden lisääminen

Toiminnallinen tavoite	Kärkitoimenpide	Mittari
INVESTOINTIEN EDISTÄMINEN	<ul style="list-style-type: none">Yhteisen tahtotilan määrittely tavoitelluille investoinneilleAsunto- ja toimitilainvestointien edistäminenToimitilojen tarjonnan lisääminen ja kiinteistöjen monipuolinen käyttö	<ul style="list-style-type: none">Elinkeino-ohjelman pohjalta laadittu kuntakonsernin investointiohjelma, Kyllä/EiUusien rakennuslupien määrä kpl/vuosi
ELINKEINORAKENTEEN VAHVISTAMINEN JA MONIPUOLISTAMINEN	<ul style="list-style-type: none">Yritysten hyödyke- ja palvelutuotannon tukeminenUusien yritysten houkuttelu alueelle esim. testaus, audiovisuaalinen tuotanto, kokoonpano tai muu teollinen toimintaKoulutus- ja tutkimusyhteistyön vahvistaminen (mm. toinenaste, korkeakoulut ja tutkimuslaitokset)Tutkimustiedon hyödyntäminen elinkeinojen kehittämisessä	<ul style="list-style-type: none">Yritysten liikevaihdon kehittyminen toimialoittainAlueelle sijoittuneiden uusien yritysten lkm/vuosiOppilaitosyhteistyön uudet avaukset
OSAAVAN TYÖVOIMAN SAANTI	<ul style="list-style-type: none">Työvoimatarpeen selvittäminen ja työvoiman pysyvyyden varmistaminenSaamen kielten ympärille syntyvien työpaikkojen ja saamenkielentaitoisen työvoiman määrän kasvattaminenAsumis- ja palveluratkaisujen kehittäminen työntekijöilleKuntamarkkinoinnin kohdentaminen paluumuuttajiin	<ul style="list-style-type: none">Kunnan asukasmäärän kehitys (%)Kielillisää saavien työntekijöiden lukumääräAsuntojonossa olevien lukumäärä
VASTUULLINEN YMPÄRIVUOTINEN MATKAILU	<ul style="list-style-type: none">Ympärivuotisuuden edistäminen ja viiptymien pidentäminenVastuullisten ja ilmasto- ja ympäristöystävällisten matkailupalvelujen ja -rakenteiden kehittäminen (ml. reitistöt ja tapahtumat)Matkailumarkkinoinnin tukeminen ja yhteistyön kehittäminen matkailutoimialalla	<ul style="list-style-type: none">ViipymäMajoituskapasiteetin kuukausittainen käyttöaste (%)Vastuullista matkailua tukevat hankkeet
LUONTOLÄHTÖISET POHJOISET ELINKEINOT	<ul style="list-style-type: none">Luontolähtöisten elinkeinojen ekosysteemin rakentaminen (poro, kala, luonnontuotteet, käsityö, hyvinvointi)Tuotteiden jalostusasteen nostaminen ja kiertotalouden mahdollisuuksien hyödyntäminenPohjoisia luonnonoloja hyödyntävän yritys- ja testaustoiminnan edistäminen	<ul style="list-style-type: none">Luontolähtöisten elinkeinojen ekosysteemisunnitelma laadittu, Kyllä/EiTuotteiden jalostusasteKehittämishankkeiden lukumäärä
TOIMIVAT TYÖVOIMA- JA YRITYSPALVELUT	<ul style="list-style-type: none">Yrityspalvelujen konseptointi ja verkostoyhteistyön kehittäminen (yrittäjäjärjestöt, neuvontaorganisaatiot ja rahoittajat)Neuvontapalvelujen tuottaminen alkaville ja kehittyville yrityksilleTyövoimapalvelujen kehittäminen	<ul style="list-style-type: none">Yritysten nettolukumääräElinvoimasopimus yrittäjäjärjestön kanssa tehty, Kyllä/EiSuomen yrittäjien kuntabarometrin tuloksetHaettujen yritystukien määrä (€)
SAAVUTETTAVUUS	<ul style="list-style-type: none">Reittilento-yhteyksien määrän kasvattaminenVastuullisten matkaketjujen edistäminenTietoliikenneyhteyksien parantaminen	<ul style="list-style-type: none">Suorien lentoyhteyksien lukumääräPuhelin- ja nettiyhteyksien peitto

Investointien edistäminen

Rakennetaan houkutteleva investointiympäristö	2024-2026	2027-2030
Yhteisen tahtotilan määrittely tavoitelluille investoinneille	<ul style="list-style-type: none">Ivalon ja Saariselän kehittämissuunnitelmien laatiminen elinkeino-ohjelman pohjaltaLaadittu kuntakonsernin investointiohjelmaKunnan ilmastosuunnitelman laatiminen	<ul style="list-style-type: none">Ivalon ja Saariselän kehittämissuunnitelman toteuttaminenInvestoreiden kartoitus ja houkuttelu alueelleIlmastosuunnitelman toteuttaminen
Asunto- ja toimitilainvestointien edistäminen	<ul style="list-style-type: none">Kestävien asumis- ja toimitilaratkaisujen kehittäminenKylien elinvoiman ja viihtyvyyden lisääminen kehittämis- ja investointitoimillaVapaa-ajan asukkaiden huomioiminen	<ul style="list-style-type: none">Asumisen uudet ratkaisut käytäntöönKylien kehittämissuunnitelmien päivitys
Toimitilojen tarjonnan lisääminen ja kiinteistöjen monipuolinen käyttö	<ul style="list-style-type: none">Innovatiivisten tilaratkaisujen edistäminenYhteiskäyttötilojen lisääminenTietoisuuden lisääminen nykyisistä tiloista ja tonteista	<ul style="list-style-type: none">Innovatiivisten tilaratkaisujen edistäminenYhteiskäyttötilojen lisääminenTietoisuuden lisääminen nykyisistä tiloista ja tonteista
<p><u>Mittarit & Seuranta</u> Elinkeino-ohjelman pohjalta laadittu kuntakonsernin investointiohjelma Kyllä/Ei Uusien rakennuslupien määrä kpl/vuosi <u>Kumppanit ja Yhteistyötahot</u> Tekninen osasto, Investorit, Rakennusliikkeet, Kyläyhdistykset, kylien asukkaat, Inari Kiinteistöt Oy</p>		

Elinkeinorakenteen vahvistaminen ja monipuolistaminen

Systemaattisesti mahdollisuuksia kartoittaen	2024-2026	2027-2030
Yritysten hyödyke- ja palvelutuotannon tukeminen	<ul style="list-style-type: none">Innovaatiotyöpajoja ja koulutusta tuotekehitykseenTilaratkaisujen kartoittaminen ja esiintuominen viestinnässäToimijoiden verkostotilaisuuksien järjestäminen (kysyntä-tarjonta)Yritys- ja palvelurekisterin ajantasaistaminen	<ul style="list-style-type: none">Eri toimialojen välisen yhteistyön edistäminenAlueelta puuttuvien palveluiden tunnistaminen
Uusien yritysten houkuttelu alueelle esim. testaus, av-tuotannot, kokoonpano, käsityöt tai muu teollinen toiminta	<ul style="list-style-type: none">Toimintaympäristön kiinnostavuuden lisääminenKannustinmallin ja palvelupolun luominen av-tuotannoilleLappi-brändin valmisteluun osallistuminenMarkkinointiyhteistyökuvioiden luominen eri toimialojen kanssa ja viestintäkanavien tehokas käyttö	<ul style="list-style-type: none">Palveluverkoston kokoaminen ja ylläpito uusien toimialojen käyttöönUusien toimialojen vakiintuminen alueelle ja uusien mahdollisuuksien kartoittaminen
Koulutus- ja tutkimusyhteistyön vahvistaminen (mm. toinen aste, korkeakoulut ja tutkimuslaitokset) sekä tutkimustiedon hyödyntäminen elinkeinojen kehittämisessä	<ul style="list-style-type: none">Yrittäjien kehittämistarpeiden ja korkeakouluopiskelijoiden opinnäytetyömahdollisuuksien yhdistäminenOppisopimuksen tukeminenEVA-työkaluksi päätöksen tekoonJaetaan tutkittua tietoa alueen toimijoita	<ul style="list-style-type: none">Oppilaitosyhteistyön uudet avaukset Pohjois-Norja & RuotsiPohjoismaiset koulutusmessut
<p><u>Mittarit & Seuranta</u> Yritysten liikevaihdon kehittyminen, Alueelle sijoittuneiden uusien yritysten lkm/vuosi, Oppilaitosyhteistyön uudet avaukset <u>Kumppanit ja Yhteistyötahot</u> Lapin liitto, Lapin kunnat, Yrittäjäjärjestöt, yrittäjät, rahoittajat, oppilaitokset, tutkimuslaitokset, Business Finland, tuotantoyhtiöt</p>		

Osaavan työvoiman saanti

Palvelevat työvoima- ja osaamisratkaisut	2024-2026	2027-2030
Työvoimatarpeen selvittäminen ja työvoiman pysyvyyden varmistaminen	<ul style="list-style-type: none">• Yhteisöllisyyden lisääminen eri tavoin, mm. uusasukasillat• Yhteistyön tiivistäminen työllistävien yrittäjien ja työvoimapalveluiden kanssa• Koulutus- ja rekrytointitapahtumien järjestäminen alueella ja osallistuminen muiden tapahtumiin	<ul style="list-style-type: none">• Sesonkityöntekijöiden tarpeiden entistä parempi tunnistaminen• Työvoiman pito- ja vetovoiman lisääminen yhteistyössä yrittäjien kanssa• Yhteistyö Norjan kanssa työvoiman sesonkivaihtelussa
Saamen kielten ympärille syntyvien työpaikkojen ja saamenkielentaitoisen työvoiman määrän kasvattaminen	<ul style="list-style-type: none">• Kielen ja kulttuurin ympärille muodostuvien liiketoimintamahdollisuuksien esiintuominen• Saamenkielisten työpaikkojen huomioiminen rekrytointilaisuuksissa ja viestinnässä• Saamenkielisten työllisyyden parantaminen yhteistyössä työvoimapalveluiden kanssa	<ul style="list-style-type: none">• Yhteistyö mm. Oulun Yliopiston ja Kautokeinin AMK:n kanssa saamenkielisen työvoiman saavuttamiseksi• Yhteistyö Mii Ovttas -verkoston kanssa
Asumis- ja palveluratkaisujen kehittäminen työntekijöille	<ul style="list-style-type: none">• Yhteistyö asumisratkaisujen kehittämisessä paikallisten yrittäjien, työntekijöiden, Lapin kuntien ja rakennuttajien kanssa• Yhteistyön tiivistäminen asettautumisessa valtion toimijoiden kanssa (Vero, Migri)• Peruspalveluiden turvaaminen	<ul style="list-style-type: none">• Innovatiivisten asumisratkaisujen etsiminen• Yhteisöllisyyden lisääminen• Toimiva kotouttamispolku muuttajille
Kuntamarkkinoinnin kohdentaminen paluumuuttajiin	<ul style="list-style-type: none">• Työmahdollisuuksien markkinointi erityisesti valmistuville inarilaislähtöisille opiskelijoille• Kuntamarkkinoinnin viestintäsuunnitelman päivitys• Kuntamarkkinoinnin uudistaminen, eri viestintäkanavien käyttö• Paluumuuttajien asumisratkaisut	<ul style="list-style-type: none">• Työmahdollisuuksien markkinointi erityisesti valmistuville inarilaislähtöisille opiskelijoille• Kuntamarkkinoinnin viestintäsuunnitelman täytäntöönpano• Uusien tapahtumien kehittäminen, joka suunnataan Inarista pois muuttaneille

Mittarit & Seuranta Kunnan asukasmäärän kehitys (%), Kielilisiä saavien työntekijöiden lukumäärä, Asuntojonossa olevien lukumäärä Kumppanit ja Yhteistyötahot inarilaiset asukkaat, Kansalaisopisto, oppilaitokset, Pohjois- ja Itä-Lapin työllisyysalue, henkilöstöpalveluyritykset, yritykset, rakennuttajat, Saamelaisjärjestöt ja -organisaatiot, kunnan sivistys- ja tekninen toimi, Vero, Migri, yrittäjäjärjestöt

Vastuullinen ympärivuotinen matkailu

Luodaan lisäarvoa luontolähtöisistä elinkeinoista	2024-2026	2027-2030
Ympärivuotisuuden edistäminen ja viipymien pidentäminen	<ul style="list-style-type: none">Ympärivuotisen saavutettavuuden edistäminenTKI-toiminnan lisääminen	<ul style="list-style-type: none">Ruokamatkailun ja hyvinvointimatkailun kehittäminenElinkeinojen yhteensovittaminen
Vastuullisten ja ilmastoviisaiden matkailupalveluiden ja -rakenteiden kehittäminen (ml. reitistöt ja tapahtumat)	<ul style="list-style-type: none">Matkaketjujen kehittäminenTutkitun tiedon hyödyntäminen päätöksenteossaReitistöjen kehittäminenKylämatkailun ja ympärivuotisten tapahtumien kehittäminenVastuullisuussertifikaattien määrän lisääminen alueellaEdunvalvonta matkailun pelisääntöjen valvonnan tehostamiseksi (mm. eläinmatkailupalvelut)	<ul style="list-style-type: none">Tapahtumaosaamisen lisääminenYmpärivuotisten tapahtumien vakiinnuttaminenTapahtumien kansainvälisyyden lisääminen
Matkailumarkkinoinnin tukeminen ja yhteistyön kehittäminen matkailutoimialalla	<ul style="list-style-type: none">Toimialojen välisen ekosysteemin kehittäminenMatkailun alueorganisaationpalveluiden hankkiminen ja systemaattisen yhteistyön kehittäminen	<ul style="list-style-type: none">Matkailumarkkinoinnin uudet avaukset ja trendien huomioiminen markkinoinnissa

Mittarit & Seuranta

Viipymä, Majoituskapasiteetin kuukausittainen käyttöaste (%), Koko käytettävissä olevan kapasiteetin huonetuotto, Vakituisten työntekijöiden määrän kehitys (ympärivuotisesti), Vastuullista matkailua tukevat hankkeet, STF-ohjelman tai vastuullisuussertifikaattien suorittaneiden matkailuyritysten määrä alueella, Matkailun tulo- ja työllisyys selvityksen seurantatiedot

Kumppanit ja Yhteistyötahot

Visit Finland, DMO, kylät, yrittäjät, Kuljetuspalvelut, Metsähallitus, Lapin kunnat, matkailijat, tapahtumatuottajat

Luontolähtöiset pohjoiset

elinkeinot

Hyödynnetään innovaatioita ja kasvumahdollisuuksia	2024-2026	2027-2030
Luontolähtöisten elinkeinojen ekosysteemin rakentaminen (poro, kala, luonnontuotteet, käsityöt, hyvinvointi)	<ul style="list-style-type: none">Luontolähtöisten elinkeinojen ekosysteemis suunnitelman laadintaYhteistyön aloittaminen Saamelaiskäräjien elinkeino- ja oikeuslautakunnan kanssaPerinteisten saamelaisten elinkeinojen edistäminen	<ul style="list-style-type: none">Luontolähtöisten elinkeinojen ekosysteemin pilotointi ja täytäntöönpano
Tuotteiden jalostusasteen nostaminen ja kiertotalouden mahdollisuuksien hyödyntäminen	<ul style="list-style-type: none">Viestinnän ja koulutuksen lisääminenb2b-tapahtumatElinkeinonharjoittajien ja matkailutoimijoiden yhteistyön lisääminenLuovakka-verkoston uudelleenaktivointi	<ul style="list-style-type: none">Investointien toteuttaminen
Pohjoisia luonnonoloja hyödyntävän yritys- ja testaustoiminnan edistäminen	<ul style="list-style-type: none">Oppilaitosyhteistyön tiivistäminen- oppilaiden osallistaminen kehitysprojekteihinKestävän kehityksen mukainen toiminta	<ul style="list-style-type: none">Yrittäjien kansainvälistymisen lisääminenUusien toimijoiden houkuttelu alueelleTKI-toiminnan lisääminen
<u>Mittarit & Seuranta</u> Luontolähtöisten elinkeinojen ekosysteemis suunnitelma laadittu Kyllä/Ei Tuotteiden jalostusaste Kehittämishankkeiden lukumäärä <u>Kumppanit ja Yhteistyötahot</u> Oppilaitokset, Paliskunnat, Yritykset, Tutkimuslaitokset		

Toimivat työvoima- ja yrityspalvelut

Uudistuvaa yhteistyötä	2024-2026	2027-2030
Yrityspalveluiden konseptointi ja verkostoyhteistyön kehittäminen (yrittäjäjärjestöt, neuvontaorganisaatiot ja rahoittajat)	<ul style="list-style-type: none">• Palvelupolusta tiedottaminen huomioiden myös kansainväliset asiakkaat• Yritys- ja palveluhakemiston kehittäminen ja hyödyntämisen lisääminen	<ul style="list-style-type: none">• Digitaalisten palveluiden kehittäminen
Neuvontapalveluiden tuottaminen alkaville ja kehittyville yrityksille	<ul style="list-style-type: none">• Yritys- ja kehittämisspalveluiden osaaminen, ylläpito ja päivittäminen yritysrahoituskanavista• Kunnan yrityspalveluneuvonnan käytön aktivointi	<ul style="list-style-type: none">• Tekoälyn hyödyntäminen neuvontapalveluissa• Neuvontapalveluihin syvempää osaamista kärkitoimialoista• Ennakointiosaamisen lisääminen
Työvoimapalveluiden kehittäminen	<ul style="list-style-type: none">• Osallistuminen aktiivisesti TE24-uudistukseen• Sulauttamalla työvoimapalvelut osaksi kunnan toimintaa• Yrittäjien rekrytointiosaamisen lisääminen	<ul style="list-style-type: none">• Pitkäaikaistyöttömien määrän vähentäminen• Työnhakijoiden ja työnantajien yhteistyön kehittäminen• Kotoutumissuunnitelman käytännön kehittäminen
<p><u>Mittarit & Seuranta</u> Yritysten nettolukumäärä Elinvoimasopimus yrittäjäjärjestön kanssa tehty kyllä/ ei Suomen Yrittäjien kuntabarometrin tulokset Haettujen yritystukien määrä (€) Toimeentulotukea pitkäaikaisesti saaneiden työkäisten (25-64 v.) osuus, kunnan työttömyysaste % <u>Kumppanit ja Yhteistyötahot</u> Oppilaitokset, Yrittäjäjärjestöt, Yrittäjät, Pohjois- ja Itä-Lapin työllisyysalue, henkilöstövuokrausfirmat, Verohallinto, Migri, Hyvinvointikoordinaattori, Lapha</p>		

Saavutettavuus

Toimivat ja turvalliset yhteydet	2024-2026	2027-2030
Reittilentoyhteyksien määrän kasvattaminen	<ul style="list-style-type: none">Edunvalvonta kärkenä uudet avaukset eri lentoyhtiöihin ja ympärivuotisuusAktiivinen osallistuminen saavutettavuus-työryhmäänMarkkinointibudjetti lentoliikenteen kehittämiseksi	<ul style="list-style-type: none">Tutkimus- ja tilastotiedon hyödyntäminen päätöksenteossaYmpärivuotisuus lennoissa ja kesäajan lentojen vakiintuminen
Vastuullisten matkaketjujen edistäminen	<ul style="list-style-type: none">Asiointiliikenteen kehittäminen kylien ja keskusten välilläLiikennepalveluista tiedottaminenJulkisenliikenteen kehittäminenMaata pitkin matkailun kehittäminen	<ul style="list-style-type: none">Tutkimus- ja tilastotiedon hyödyntäminen päätöksenteossaLatausverkoston kehittäminen ja laajentaminen
Tietoliikenneyhteyksien parantaminen	<ul style="list-style-type: none">Tietoliikenneyhteyksistä ja rahoitusmahdollisuuksista viestiminenVarmistetaan tietoliikenneyhteyksien hyödyntäminen koko kunnan alueellaPuhelin -ja tietoliikenneyhteyksien turvallisuusosaamisen lisääminen	<ul style="list-style-type: none">Kyberturvallisuuden lisääminen ja kyberhyökkäyksiin varautuminen
<p><u>Mittarit & Seuranta</u> Suorien lentojen lukumäärä, istuinpaikkojen käyttöaste, alueelle lentäen saapuneet matkustajat (lkm) Puhelin- ja nettiyhteyksien peitto</p> <p><u>Kumppanit ja Yhteistyötahot</u> Matkailun alueorganisaatio, Finavia, Ivalon lentoasema, kuljetusyhtiöt, Traficom, ELY-keskus, verkkoyhtiöt, kunnan tekninen toimi</p>		

Teemojen edistämisen malli

1. Nykytilan kartoitus
2. Tulevaisuuden vision määrittely
3. Aikataulutettu kehittämissuunnitelma ja toimenpiteet
 - Digitaalisuus, kansainvälisyys ja ilmasto huomioituna
 - Verkoston luominen ja laajentaminen
 - Hankkeistusmahdollisuuksien kartoittaminen
 - Investointisuunnitelma
 - Tapahtumien ja tilaisuuksien järjestäminen
 - Viestintä monikanavaisesti

Organisointi ja yhteistyö

Toteutus:

- Yritys- ja kehittämispalvelut (kehitysjohtaja, kehittämiskoordinaattori, hankekoordinaattori, yritysneuvoja)
- Yhteistyö kunnan eri toimialojen välillä
- Tärkeät sidosryhmät mm:
 - Yrittäjät
 - Yrittäjäjärjestöt
 - Matkailun alueorganisaatio, Visit Finland
 - Saamelaiskäräjät
 - Kyläyhdistykset
 - Koulutus- ja tutkimusorganisaatiot
 - Metsähallitus
 - LUKE
 - Seudulliset yrityspalvelutoimijat
 - Rahoittajat (mm. Leader, ELY-keskus, Lapin liitto)
 - Hankekumppanit

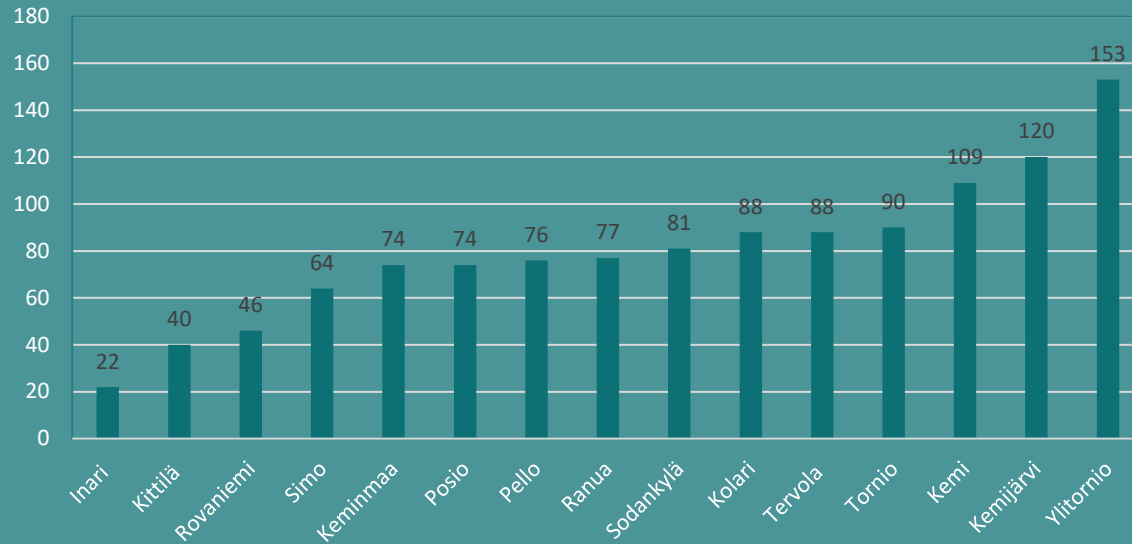

Mittarit ja seuranta

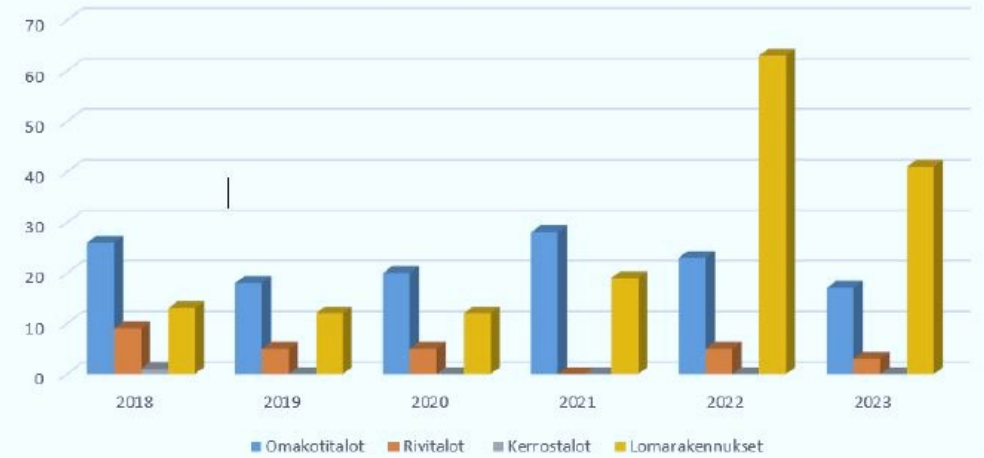
Toiminnallinen tavoite	Mittari	Lähtötilanne (2023)	2024	2025	2026
INVESTOINTIEN EDISTÄMINEN	Elinkeino-ohjelman pohjalta laadittu kuntakonsernin investointiohjelma, Kyllä/Ei				
	Uusien rakennuslupien määrä kpl/vuosi	139 kpl			
ELINKEINORAKENTEEN VAHVISTAMINEN JA MONIPUOLISTAMINEN	Yritysten liikevaihdon kehittyminen toimialoittain	Erillinen taulukko			
	Alueelle sijoittuneiden uusien yritysten lukumäärä/v.	64			
	Oppilaitosyhteistyön uudet avaukset (kpl)				
OSAAVAN TYÖVOIMAN SAANTI	Kunnan asukasmäärän kehitys henkilöä (%)	+78 (1.1%)			
	Kielilisiä saavien työntekijöiden lukumäärä	64			
	Asuntojonossa olevien lukumäärä	138 kp (1.8.24)			
VASTUULLINEN YMPÄRIVUOTINEN MATKAILU	Vakituisten työntekijöiden määrän kehitys (ympärivuotisesti) Matkailun tulo- ja työllisyys selvityksen seurantatiedot Viipymä alueella	2,3 päivää			
	Majoituskapasiteetin kuukausittainen käyttöaste (%), Koko käytettävissä olevan kapasiteetin huonetuotto	Erillinen taulukko			
	Vastuullista matkailua tukevat hankkeet	2 kpl			
	STF-ohjelman tai vastuullisuussertifikaattien suorittaneiden matkailuyritysten määrä alueella	13 kpl (STF)			
LUONTOLÄHTÖISET POHJOISET ELINKEINOT	Luontolähtöisten elinkeinojen ekosysteemisunnitelma laadittu, Kyllä/Ei				
	Tuotteiden jalostusaste				
	Kehittämishankkeiden lukumäärä				
TOIMIVAT TYÖVOIMA- JA YRITYSPALVELUT	Yritysten nettolukumäärä	879			
	Elinvoimasopimus yrittäjäjärjestön kanssa tehty, Kyllä/Ei				
	Suomen yrittäjien kuntabarometrin tulokset	Erillinen taulukko			
	Haettujen yritystukien määrä (€)				
	Työttömien osuus työvoimasta %	10,3 %			
SAAVUTETTAVUUS	Suorien lentoyhteyksien lukumäärä, istuinpaikkojen käyttöaste, alueelle lentäen saapuneet matkustajat (lkm)				
	Nettilyhteyksien peitto				

Investointien edistäminen ja asuminen

Omakotitalojen myyntiaika Lapissa 21.4.2023

Myönnetyt rakennusluvut

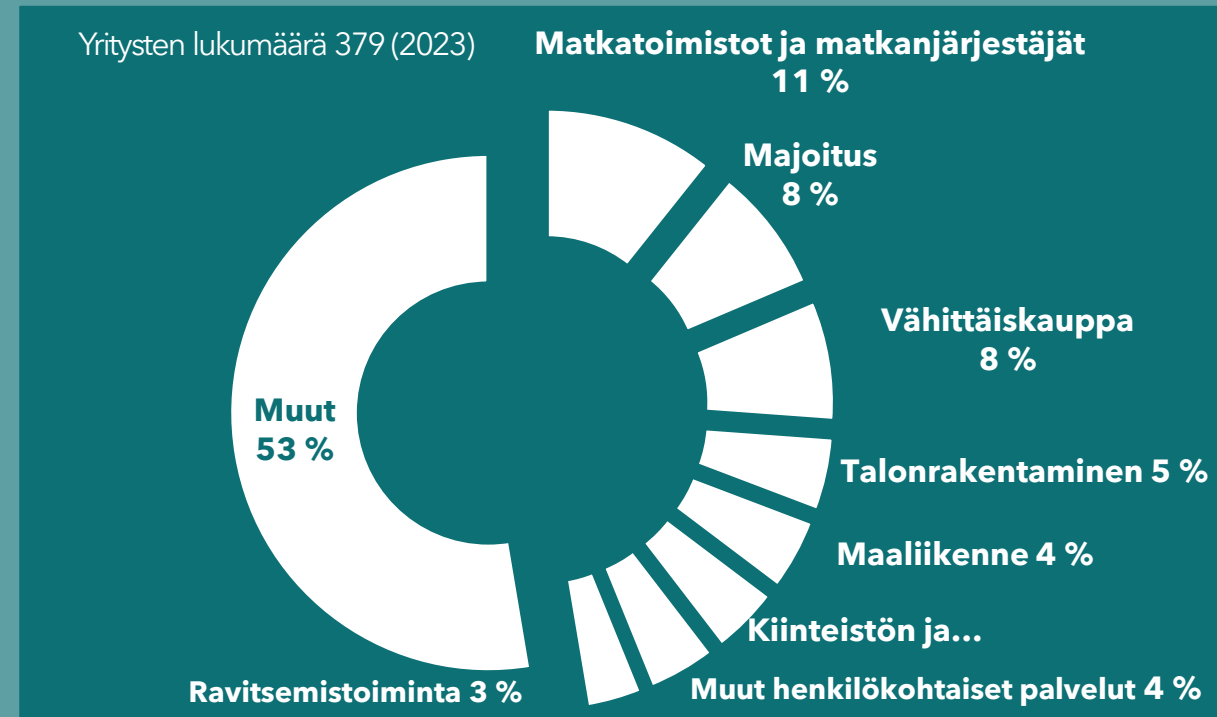
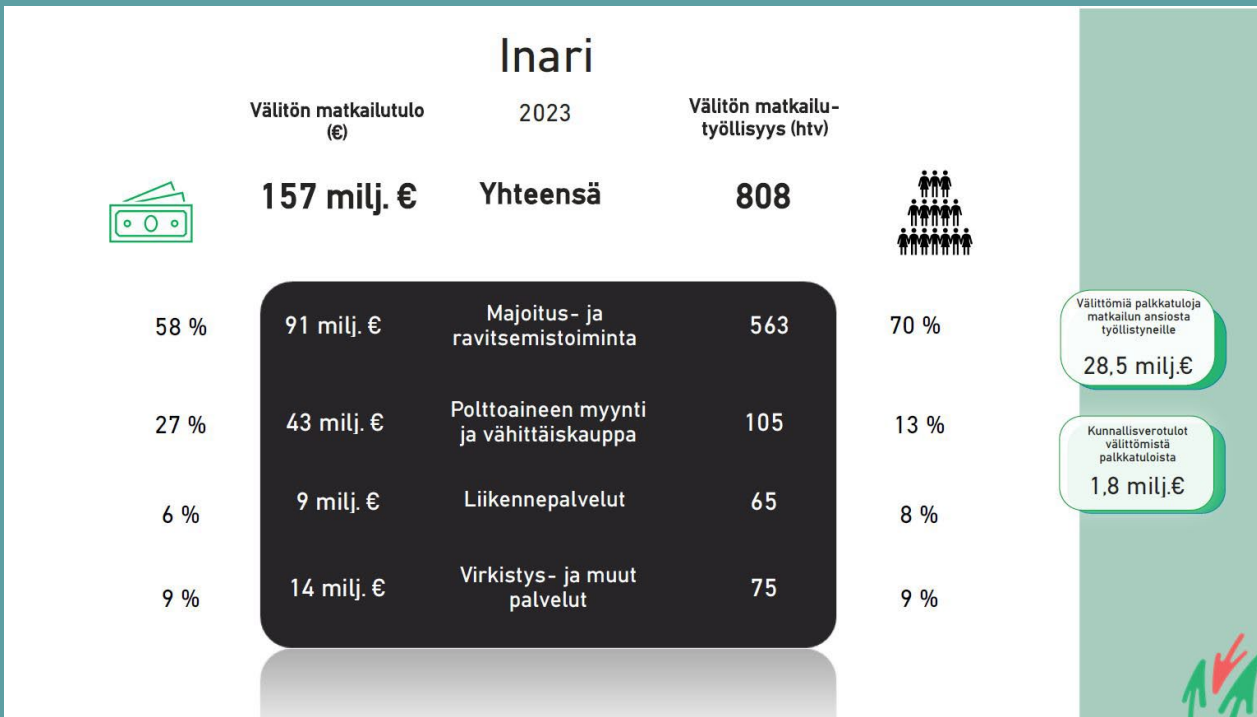

Lupatilasto 01.01.2023-31.12.2023

Lupatyyppi	Myönnetty
R Rakennuslupa	139
RJ Rakennusluvan jatko	15
RM Rakennusaikainen muutos	3
T Toimenpide	54
I Ilmoitus	27
P Purkamislupa	5
PI Purkamisilmoitus	0
MAI Maisematyölupa	4
SUU Suunnittelutarveratkaisu	0
TJO Vastuullinen työnjohtaja	204
Yhteensä	451

Elinvoima - elinkeinorakenteen vahvistaminen ja monipuolistaminen

Yritykset toimialoittain 2023

Lähde: Matkailun tulo -ja työllisyys selvitys 2023

Lähde: Hakosalo 2023

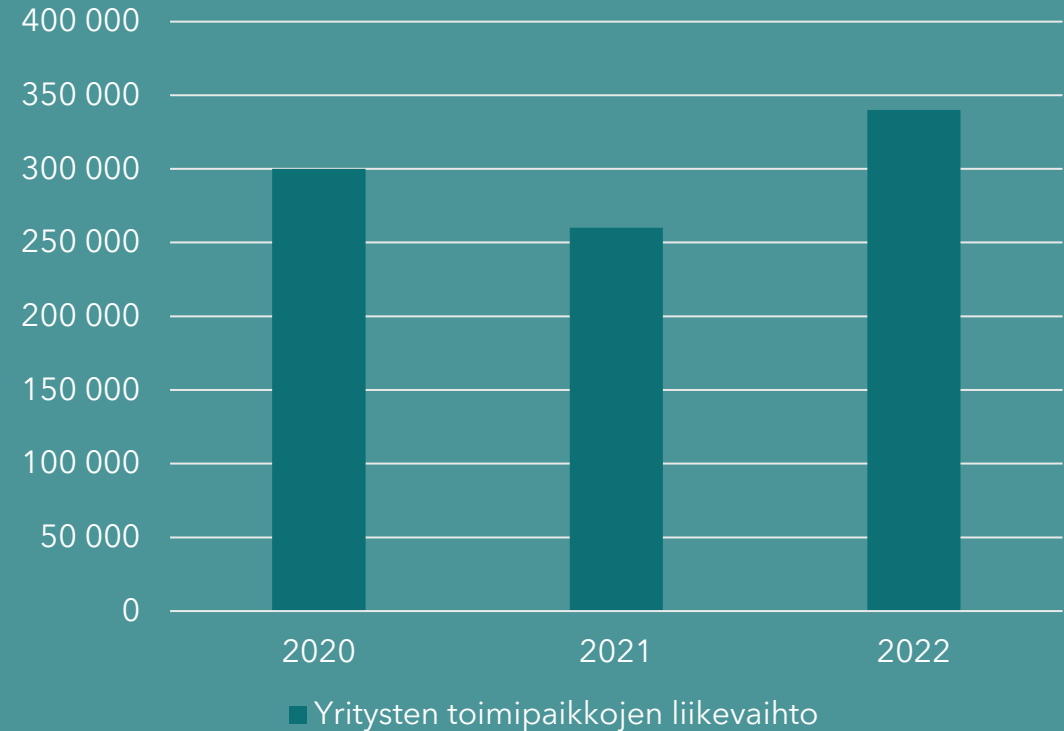
Elinvoima - yritysten liikevaihto

Matkailun osuus toimialojen liikevaihdosta

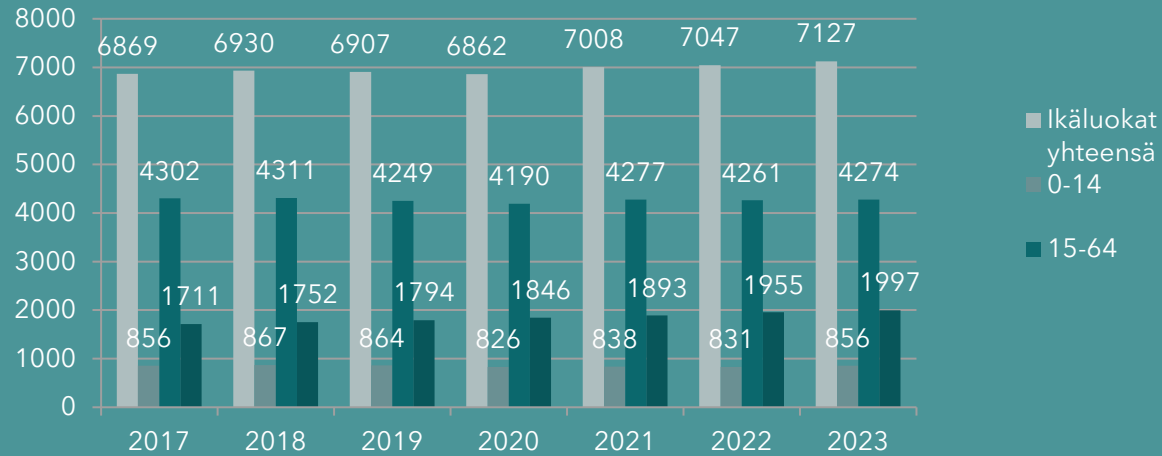
Lähde: matkailun tulo - ja työllisyys selvitys 2023

Yritysten toimipaikkojen liikevaihto Inarin kunnassa

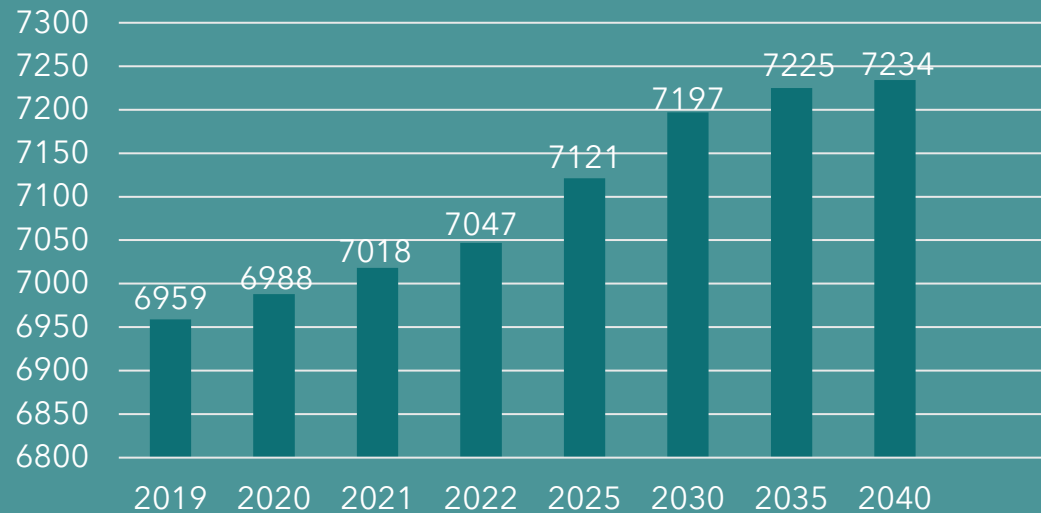

Osaavan työvoiman saanti

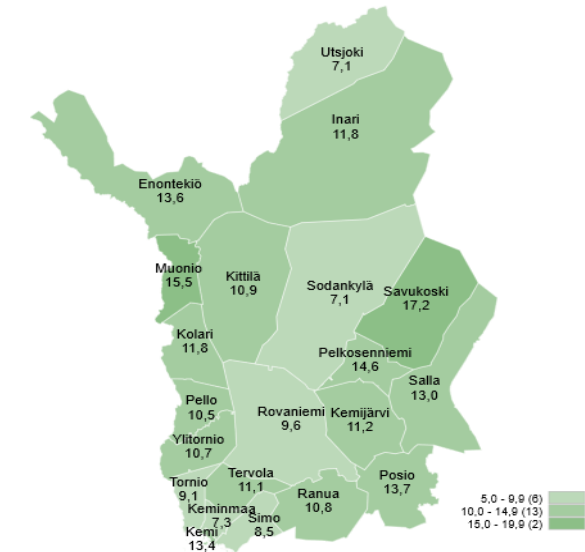
Väestörakenne Inarissa

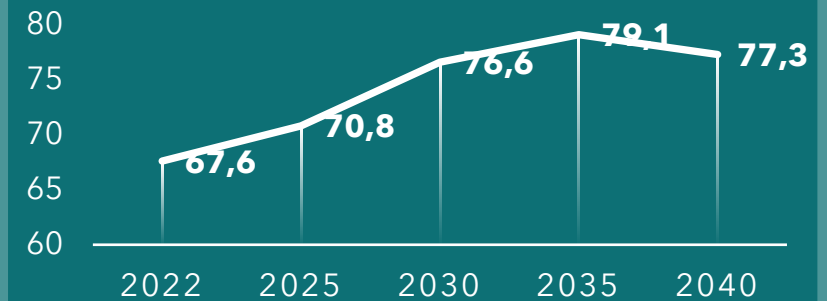
Väestöennuste Inarissa

Työttömien työnhakijoiden osuus työvoimasta kunnittain

VÄESTÖLLINEN HUOLTOSUHDE INARISSA

Toimivat työvoima- ja yrityspalvelut

SUOMEN YRITTÄJIEN KUNTABAROMETRI

Asteikko 1-5, 1 = erittäin huono, 5 = erittäin hyvä

*Sijoitus Lapissa

	Inari 2022 N=28	Lappi 2022	Koko maa 2022	Lappi, korkein 2022	Inari 2024 N=25	Lappi 2024	Koko maa 2024	Lappi, korkein 2024
Keskiarvo elinkeinopolitiikan kokonaisarvosanoista	2,92 *9/19	2,77	3,08	Ylitornio 3,62	2,92	3,00	3,24	3,67 Ranua
Elinkeinopolitiikan 6 osa-alueen keskiarvot								
Kunnan päätöksenteon yrityslähtöisyys	3,15	2,69	3,30		2,83	2,74	3,07	3,54 Ranua
Elinkeinopolitiikan asema kunnassa	3,08	2,77	3,04		2,83	2,84	3,16	3,75 Ranua
Infrastruktuuri	3,04	2,90	3,12		2,92	3,02	3,23	3,55 Salla
Yrityspalvelut	3,00	2,90	3,10		2,79	3,16	3,34	4,35 Ylitornio
Koulutus ja osaaminen	2,92	2,76	3,04		3,00	2,99	3,29	3,45 Salla
Kunnan hankintapolitiikka	2,62	2,63	2,86		2,74	2,67	2,93	3,29 Ranua

Vastuullinen ympärivuotinen matkailu

Lähde: Vitory

Inari-Saariselkä: Matkailu pähkinänkuoressa

Rekisteröidyt & rekisteröimättömät majoitusliikkeet. Kaikki muutokset ovat suhteessa samaan ajankohtaan vuotta aiemmin.

Yöpymiset

Yhteensä

766 000 ▲ 9 %

Rekisteröity majoitus

581 000 ▲ 8 %

226 000 ▼ 1 %

354 000 ▲ 16 %

Rekisteröimätön Majoitus

185 000 ▲ 12 %

Top 3 (Rek.):

Englanti	68 900	▲ 11%
Ranska	53 000	▲ 14%
Saksa	43 700	▲ 21%

Saapuneet

Yhteensä

293 000 ▲ 13 %

Rekisteröity majoitus

248 000 ▲ 13 %

95 500 ▲ 3 %

152 000 ▲ 21 %

Rekisteröimätön Majoitus

44 700 ▲ 12 %

Top 3 (Rek.):

Englanti	24 600	▲ 6%
Saksa	17 900	▲ 12%
Ranska	13 200	▲ 20%

Majoitusmyynti

Yhteensä

49,0 milj. € ▲ 10 %

Rekisteröity majoitus

42,4 milj. € ▲ 8 %

Keskihinnat:

Yöpyminen 73,00 € ▼ 0,50 €

Huone 135,80 € ▼ 8,00 €

RevPAR 60,60 € ▲ 4,40 €

Rekisteröimätön Majoitus

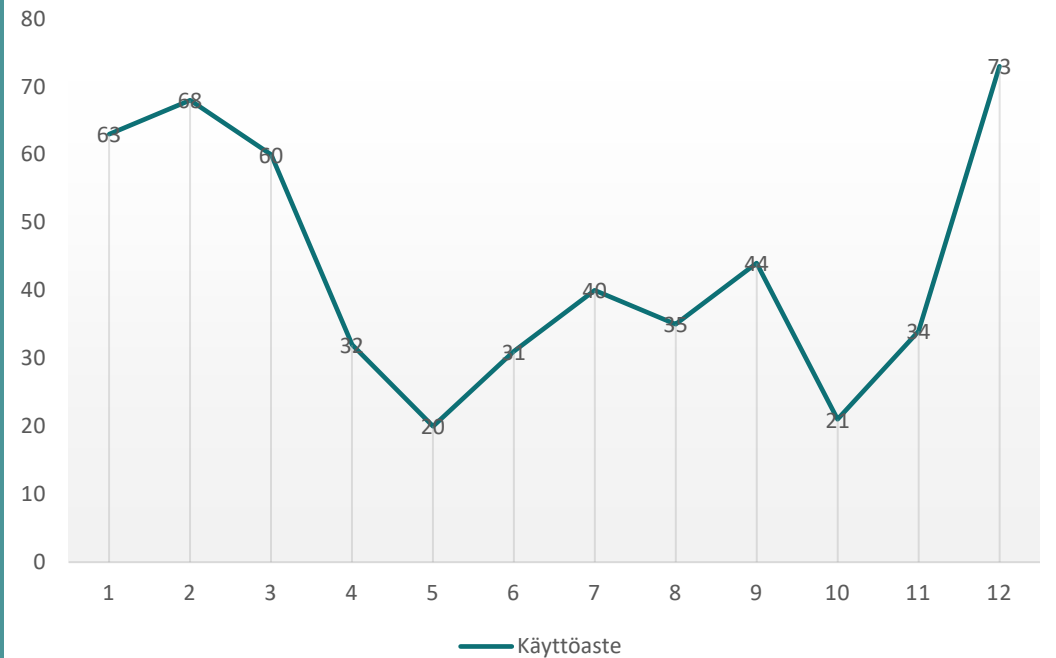
6,5 milj. € ▲ 32 %

Keskihinnat:

Adr 169,30 € ▲ 23,80 €

RevPAR 96,50 € ▲ 12,30 €

Majoituskapasiteetin käyttöaste % kuukausittain vuonna 2023

Vastuullinen ympärivuotinen matkailu

Inari
2023

Matkailun aikaansaamat välittömät henkilötövuodet*	Välittömiä palkkatuloja matkailun ansiosta työllistyneille	Kunnallisverotulot välittömistä palkkatuloista
808	28,5 milj.€	1,8 milj.€

Välitön matkailutulo
156,772 milj.€

Matkailun kokonaisvaikutukset
204,77 milj.€

Matkailun kokonaistyöllisyysvaikutukset (htv)*
969

* Henkilötövuodet ovat vertailukelpoisia vuoteen 2022, mutta eivät aiempiin vuosiin Tilastokeskuksen muutettua henkilötövuosien laskentatapaa vuonna 2022.

Majoituksen käyttöaste ja viipymän pituus 1-12/2023

Lähde: Visitory

Lähde: Matkailun tulo- ja työllisyyselvitys

Saavutettavuus

Ivalon lentokentälle saapuneet matkustajat 2019-2023

• Lennot Ivaloon kausi 2023/2024

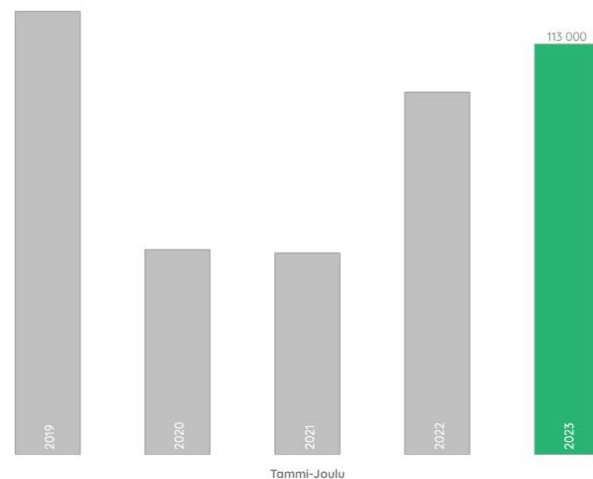
113 000 lentomatkustajaa (Ivalo)

Lentokentälle saapui yhteensä 113 000 matkailijaa, joten lentomatkustajien saapumiset lisääntyivät 13 prosenttia.

Paikallismatkustajista 28,9 % saapui ulkomailta. Näin ollen kotimaasta saapuneiden paikallismatkustajien osuus oli 71,1 %.

Lisäksi 107 000 matkailijaa lähti lentoasemalta (+9,7 %), joten yhteensä matkoja tehtiin lentoaseman kautta 221 000 (+11,5 %).

Saapuneet matkustajat (pl. vaihtomatkustajat) (Ivalo)

- Finnair suora edestakainen lentoyhteys Helsingistä (154 790 matkustajaa v 2023)
- Lufthansa Frankfurt 8-10 lentoa/kk 12 878 matkustajaa
- Eurowings Dusseldorf 4-8 lentoa/kk 2978 matkustajaa
- Edelweiss Zurich 6-8 lentoa/kk 1985 matkustajaa
- Transavian charterlennot Pariisista